

Predlog akta o razglasitvi za kulturni spomenik

Odlok o razglasitvi cerkve sv. Jurija v Vatovljah za kulturni spomenik lokalnega pomena

Datum izpisa: **2. 10. 2024**

SEZNAM KULTURNIH SPOMENIKOV

Za kulturni spomenik lokalnega pomena **se razglasijo** naslednje enote nepremične kulturne dediščine:

Zvrst: stavbe

- Vatovlje - Cerkev sv. Jurija, EID 1-04093

NOVA RAZGLASITEV

Zvrst: stavbe

Identifikacija spomenika: Vatovlje - Cerkev sv. Jurija, EID 1-04093

Obseg razglasitve: posamezni spomenik

Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik:

- Cerkev stoji na lokaciji predhodnice z začetka 17. stoletja, od katere je ohranjenih nekaj spolij in opreme. Današnja stavba s preloma 18. in 19. stoletja z zvonikom iz leta 1906 je skoraj v celoti ohranjena v avtentični podobi in gradivu, saj ni doživela večjih prenov.
- Preprosto enoladijsko poznobaročno cerkev dopolnjuje markanten zvonik oglejskega tipa, ki ga je do leta 1906 sezidal mojster Anton Verč iz Merč. Zvonik odstopa od sorodnih objektov v Brkinih, saj je za to območje tipičen gradbeni material iz flišnega peščenjaka tukaj zamenjal klesan siv apnenec, ki je sicer značilen za bližnji Kras.
- Notranjščina cerkve predstavlja tipičen baročni interior s kvalitetno poznobaročno opremo, ki je odraz znanja in tradicije primorskih kamnosekov iz časa od 17. do 19. stoletja.
- S svojo izpostavljeno lego vrh slemena med naseljema Vatovlje in Misliče predstavlja cerkev kvalitetno umestitev v krajino in pomembno prostorsko dominantno.

Varovane sestavine spomenika:

PROSTORSKA POJAVNOST: lokacija; vedute;

PROSTORSKA ZASNOVA: zasnova celotnega prostora; grajene in druge prvine; naravne prvine;

ARHITEKTURNE PRVINE: tlorisni gabarit (poligonalno zaključen prezbiterij, pravokotna ladja, zvonik, zakristija); višinski gabarit; konstrukcijska zasnova; fasada; arhitekturni členi; fasadni detajli; strešna konstrukcija; oblika in naklon strešin; kritina;

STAVBNO POHIŠTVO: vrata; okna; line;

GRADIVA;

FUNKCIONALNA ZASNOVA: razporeditev prostorov;

OBLIKOVANOST NOTRANJŠČINE: komunikacije; obdelava prostorov; arhitekturne, likovne in druge prvine notranjščine; notranja oprema (trije oltarji s slikami in kipi, prižnica z baldahinom in s kamnitimi stopnicami v zakristiji, kamnit kropilnik pod korom, veliki misijonski križ iz leta 1888 v ladji, križev pot Alojzija Götzla iz leta 1872, cerkveni zvon); drobni inventar (steklen lestenec v ladji, kovinska lestenca v prezbiteriju, procesijski križ in svečniki);

DRUGO (arheološke ostaline);

Obseg spomenika:

parc. št. *24, vse k. o. 2466 MISLIČE;

stavbe št. 83, vse k. o. 2466 MISLIČE

Vplivno območje:

parc. št. *22/1, *22/2, 245/1, 282, 283, 284, 285/1, 285/2, 292 (južni del), 293/1, 294, 295, 296, 297, 298, 299/1, 299/2, 300, 580/4 (vzhodni del), 884, 885, 886/1, 886/2, 888, 889/1, 889/2, 889/3, 889/4, 890, 892, 895, vse k. o. 2466 MISLIČE, parc. št. 240, 241, 242, 243/1, 243/2, 244/1, 244/2, 244/3, 244/4, 245 (zahodni del), 246/1, 246/2, 247/1, 247/2, 247/3, 248, 249, 250, 251, 252, 253/1, 254, 255, 256, 257/1, 257/2, 258/1, 258/2, 259/1, 259/2, 260, 261, 263, 264/1, 264/2, 265/1, 265/2, 267/1, 267/2, 267/3, 267/4, 268/1, 268/2, 269, 270, 271, 273, 274, 275, 276, 280, 281/1, 281/2, 580/1, 978, 979/1, 979/2, vse k. o. 2467 VATOVLJE

Varstveni režim spomenika:

- ohranjanje vseh varovanih sestavin spomenika;
- uporabo za namene, ki so skladni z družbenim pomenom spomenika;

- prepoved postavljanja ali gradnje začasnih ali trajnih objektov, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen kadar so ti potrebni za uporabo, delovanje, ohranjanje in prezentacijo spomenika ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji zavoda;
- omogočanje dostopnosti javnosti na način, ki ne ogroža varovanih sestavin spomenika in posega v pravice lastnikov v najmanjšem možnem obsegu;
- redno in strokovno vzdrževanje ter obnavljanje varovanih sestavin spomenika;
- redno in strokovno spremljanje, ki ga opravlja zavod;
- omogočanje znanstvenoraziskovalnih in učno-demonstracijskih del, ki prispevajo k boljšemu poznavanju spomenika in k povečanju njegove pričevalnosti;
- pred posegi v prostor oziroma zemeljske plasti je potrebno opraviti arheološke raziskave s katerimi se natančneje določijo ukrepi varstva ali arheološke ostaline nadzorovano odstranijo. Arheološke raziskave obsegajo tudi potersko obdelavo arhiva arheološkega najdišča (raziskave);
- iskanje arheoloških ostalin in uporaba iskalnikov kovin in drugih tehničnih sredstev za te namene nista dopustna;
- v primeru izjemnega odkritja, predvsem ostankov grajenih struktur, je potrebno ostaline ohraniti ali prezentirati na mestu odkritja.

Za premočnine, ki so sestavni del spomenika, dodatno velja varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje in redno vzdrževanje opreme v njeni izvornosti in neokrnjenosti;
- prepoved uničevanja, poškodovanja, odnašanja predmetov in trgovanja s predmeti, ki so ovrednoteni kot del spomenika;
- izjemoma sta dovoljena premeščanje in uporaba opreme, kadar je to del funkcije predmeta, če premeščanje oziroma uporaba ne ogroža obstoja te opreme;
- izjemoma in ob upoštevanju standardov za varovanje in hrambo muzejskega gradiva je dovoljeno začasno premeščanje opreme za razstave in druge predstavitve.

Varstveni režim vplivnega območja:

- ohranjanje odprtega nepozidanega prostora in tradicionalne rabe prostora, kjer je to nujno za ohranjanje celovitosti spomenika;
- ohranjanje vedut na spomenik kot prostorsko dominantno;
- prepoved postavljanja ali gradnje začasnih ali trajnih objektov, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen kadar so ti potrebni za uporabo, delovanje, ohranjanje in prezentacijo spomenika ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji zavoda;
- na obstoječih stavbah in grajenih strukturah v vplivnem območju spomenika so dovoljeni posegi, ki ohranjajo celovitost dediščine v prostoru in izhajajo iz lokalnih materialov ter tradicionalnih tehnik gradnje;
- za izvajanje redne pokopališke dejavnosti kulturnovarstvenega soglasja ni potrebno pridobiti.

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja v vplivnem območju:

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja velja na vseh parcelah vplivnega območja.

Zahteve glede označitve spomenika:

Spomenik mora biti označen v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 94/21) z oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika.

Zahteve glede javne dostopnosti spomenika:

Cerkev je odprta za sakralne potrebe. Lastnik, posestnik in upravljavec spomenika morajo v sorazmerju s svojimi zmožnostmi omogočiti javnosti predstavljanje in dostopnost spomenika. Javni dostop ne sme ogroziti varovanih sestavin spomenika in osnovne sakralne namembnosti.

Določitev meje:

Meji spomenika in njegovega vplivnega območja, če je to določeno, sta določeni na digitalnem katastrskem načrtu, datoteka z dne 9. 9. 2024.